

DRAUGAS

2ND CLASS
JANUARY 4 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 4 1994

Nr. 1

Žinios iš Lietuvos - Elta

Baltijos prezidentai ragina Jelciną laikytis pažadų

Vilnius, sausio 3 d. (Elta) - Trijų Baltijos valstybių prezidentai sausio 3 d. paskelbė naujmetinį kreipimąsi, kuriame sakoma, kad 1993-ieji metai buvo didžiulės pažangos metais visoms trims Baltijos valstybėms. Paskutiniai Rusijos kareiviai buvo išvesti iš Lietuvos, taip pat kai kurie daliniai iš Estijos bei Latvijos.

Kaip rašoma pareiškime visos trys šalys pasiekė didžiulės politinės pažangos ir sustiprėjo po laisvų rinkimų. Aktyvios diplomatijos dėka sustiprėjo ir jų ryšiai su užsienio valstybėmis. Taip pat visos trys šalys daug pasiekė atkurdamos ekonomiką. 1994 metai, sakoma krepimės, žada būti dar svarbesni. Bus priimta lemtingų sprendimų ir žengta svarbių žingsnių, kurie nulems viso regiono ateitį. Todėl trijų valstybių žmonės raginami dirbti, kad būtų pasiekta dar didesnė politinė bei ekonominė vienybė, taika ir stabilumas.

Rusijos prezidentas Boris Jelcinas raginamas neatsitraukti nuo savo įsipareigojimo 1994 metais galutinai išvesti Rusijos kariuomenę iš Estijos bei Latvijos, o pasaulio valstybės - toliau remti šį tikslą.

Landsbergis įspėja apie II Jaltos grėsmę

Pirmojoje šiais metais spaudos konferencijoje sausio 3 d. opozicijos vadas Vytautas Landsbergis pareiškė, jog yra grėsmė susilaukti antrosios Jaltos. Panašūs reiškiniai, sakė jis, yra didelis pavojus Vidurio Europos šalių ateičiai, o Lietuvai - ypač tingai.

Vytautas Landsbergis apgailestavo, kad Lietuvos oficialios valdžios balsas dėl Lietuvos jungimosi į NATO nebuvo ryžtingas. Makedonija ir Bulgarija - paskutiniai Vidurio Europos valstybės, pareiškusios norą jungtis į NATO. Galima manyti, sakė opozicijos lyderis, jog ir Lietuva dar bus paskutinė arba gal Vakarų šalys užskaitys Seimo priimtą rezoliuciją, kaip valstybės valią.

Iš kitos pusės, pabrėžė Vytautas Landsbergis, pastebimas Rusijos spaudimas NATO ir Vakarų valstybių sostinėms, kad stabilizacija ir saugumas nesipildytų į Vidurio Europos regioną. Rusijos prezidentas naujametinėje kalboje dar kartą pažadėjo kitose valstybėse gyvenantiems rusams, kad Rusija gins savo ir jų bendrus interesus. Dėl to protestą pareiškė Estijos prezidentas.

Paskutinėmis praėjusių metų dienomis kitose valstybėse buvo matyti didelis politinis aktyvumas šiais klausimais, o Lietuvos valdžia atostogavo, pabrėžė opozicijos vadas Vytautas Landsbergis.

Maskvoje bus deramasi dėl pastatų Romoje ir Paryžiuje

Pirmadienį į Maskvą išvyko Lietuvos užsienio reikalų ministerijos darbo grupė, vadovaujama užsienio reikalų ministro pavaduotojo Albino Januškos. Numatyta susitikti su Rusijos

užsienio reikalų ministro pavaduotojais. Bus aptariami užsienio atstovybių pastatų Vilniuje, Maskvoje, Romoje ir Paryžiuje likimai, dvišalių santykių problemos.

LDDP vadai numato ramius politinius metus

Seimo pirmininko pavaduotojo Juozo Bernatono nuomone, šie metai Lietuvos politiniame gyvenime bus ramesni. Šią prielaidą jis grindžia tuo, kad socialinė įtampa, kurią pranašauja ir skatina dešinėsios politinės jėgos, neduos jų laukiamų rezultatų, o metų viduryje žmonės pajus ekonominį pagerėjimą. Tačiau tam būtina sąlyga - veikti Konstitucijos ribose, pabrėžė Juozas Bernatonas, kalbėdamas pirmadienį spaudos konferencijoje.

Jam pritarė ir LDDP frakcijos seniūnas Justinas Karosas. Tačiau demokratinės valdžios sistema, kurią pagaliau pavyko sukurti pernai, privalo dirbti efektyviai, pabrėžė jis.

Juozas Bernatonas išitikinęs, kad svarbiausias šių metų visuomeninio politinio gyvenimo įvykis bus savivaldybių tarybų rinkimai. Jis priminė, jog pagal Konstituciją jie turi įvykti ne anksčiau kaip spalio-lapkričio mėnesiais. Seimas ruošia atitinkamus įstatymų projektus, kurie bus priimti pavasario sesijoje.

Juozo Bernatono nuomone, nepaisant dešinėsios opozicijos pastangų, pirmalaikiai Seimo rinkimai, neįvyks. Pradėtas parašų rinkimo vėjus yra bergždžias darbas, sakė jis.

Lietuva bus ne tiltas, o kliūtis

Rytų-Vakarų maršrutais per Lietuvą kursuojantys traukiniai ima lenkti mūsų šalį. Nuo vasario 1 d. aplinkiniais kad ir tolimesniais keliais ketinama nukreipti traukinius St. Peterburgas-Berlynas bei St. Peterburgas-Varsuva. Artimiausiu metu nėra pagrindo laukti Vokietijos traukinių.

Užuot tapusi tiltu Vakaram, Lietuva darosi šalimi, kurią tenka lenkti.

Viena priežasčių - situacija Lietuvos pasienyje. Traukiniai čia stoviniuoja valandomis, nepaisoma tvarkaraščių, keivių interesų.

"Tai, kas vyksta pasienyje, tolygu žemės drebėjimui", pasakė "Lietuvos geležinkelių" generalinis direktorius Algirdas Kliorė. Vien tik gruodį daugiausia dėl kontrolės tarnybų kaltės vėlavo daugiau kaip tūkstantis Lietuvos sienas kirtusių traukinių.

Lietuvos Valstybinės Sienos Apsaugos Tarnybos viršininkas pulkininkas Pranas Dragūnaitis ir Muitinės departamento direktorius Vitalijus Gerzonas gaisatį pasienyje aiškino aukštais valstybės interesais, patirties ir deramų darbo sąlygų stoka.

Tačiau pasienio tarnybos ir muitinės žmonės nerūpi, kad Lietuvoje tūstėja viešbučiai, smunka tikrasis turizmas, trūkėja ekonominiai saitai. Nuo-

Estijos, Lietuvos ir Latvijos ministrai pirmininkai (iš k.) Mart Laar, Adolfas Šleževičius ir Valdis Birkavs gruodžio 17 d. pasirašė trišalį memorandumą, įvairiais glaudesnio bendradarbiavimo reikalais, jų tarpe ir Lietuvos-Latvijos sutarties projektą, numatant bendro naftos terminalo statybą Liepojoje. Jie vėl susitiks sausio vidury, kur galutinai nutars už ar prieš šį projektą.

JBANC pasiuntė laišką prezidentui Clinton

Washington, DC, sausio 3 d. - Jungtinis Amerikos Pabaltiečių komitetas JBANC parašė laišką JAV prezidentui Bill Clinton, išreikšdamas daugiau kaip 1 milijono JAV pabaltiečių kilmės amerikiečių susirūpinimą dėl Rusijos kariuomenės buvimo Latvijoje ir Estijoje ir dėl Rusijos pretenzijų į buvusias Sovietų Sąjungos šalis.

Laiškas pradedamas, dėkojant prezidentui Clinton, kad jis teberemia Estiją, Latviją ir Lietuvą ir prašant, kad jis tą paramą pareikštų susitikime su Rusijos prezidentu Boris Jelcinu šį mėnesį. Laiške priminama,

kad JAV nacionaliniai interesai reikalauja, kad JAV skatintų demokratizavimą ir demilitarizavimą procesus buvusiose Sovietų Sąjungos šalyse, kartu su jų suverenumu ir sienų gerbimu. O Rusijos kariuomenės pasilikimas be Latvijos ir Estijos leidimo kaip tik visa tai pažeidžia.

Laiške taip pat iškeliamas Žirinovskio vadovaujamų revanšistų kilimas Rusijoje, kartu su Rusijos pasisakymais „pie,

SVEIKATOS KLAUSIMAI

DEPRESIJA

D. DEGĖSYS, M.D.

(Pabaiga)

Paskutinių dešimties metų eigoje depresijos ekspertai pastebėjo, kad depresija sergančių vaikų yra daugiau tose šeimose, kurių tėvai sirgo depresija. Studijuojant dvynukus, buvo pastebėta, kad, jeigu vienas iš identišku dvynukų serga depresija, tai 70% atveju yra galimybė, kad ir antras identiškas dvynukas susirgs depresija. Identiški dvynukai turi tuos pačius genus, todėl yra galvojama, kad depresija yra genetinės kilmės. Tuo tarpu neidentiškiems dvynukams susirgti depresija galimybė yra 25%, nes jie turi tik 50% tų pačių genų.

Septynioliktaujame šimtmečiuje depresija buvo gydoma krauju nuleidimu ir vidurių valymu, nes tuo metu medicina praktikuojantieji manė, kad depresija sukelia „juodoji tulžis“. Dr. Freud'o pasekėjai teigia, kad iškelus ir paviršius, elgesį ir gyvenimą. Todėl jie propaguoja psichoterapiją. Jie leidžia pacientui kalbėti ir išsikalbėti tiek, kad jam pačiam bekalbant, paaiškėtų, koks yra jo užslėptas pyktis, kaip sakant, kokia yra jo depresijos priežastis. Bet Cornell universiteto profesorius Samuel Perry sako, kad šiuo metu mažiau, negu 1% depresija sergančių Amerikoje, yra gydoma vien tik psichoterapija. Šios gydymo metodas tinka neurotikams ir tiems, kurie sunkiai prisitaiko prie kasdieninio gyvenimo nesklaidumui. Žmogui esant depresijoje, tokia psichoterapija ne visada padeda. Sunkios depresijos atveju pacientas ne tik negali koncentruotis, bet negali ir racionaliai išreikšti savo minčių, todėl tokios depresijos atveju reikia vartoti raminančius vaistus, vadinamus *antidepressantais*.

Gydant pacientą psichoterapija kartu su vaistais, gaunami geri rezultatai. Jeigu depresija rišama su serotonino trūkumu smegenyse, tai ją reikia gydyti vaistais, kurie palaiko normalų serotonino kiekį smegenyse. Vienas tokių vaistų, reguliuojančių serotonino apykaitą ir palaikantis jų normalų kiekį smegenyse, yra *Prozac*. Jis yra *antidepressant*. *Prozac* yra Eli Lilly vaistų firmos gaminytis. Jis buvo išleistas į rinką 1988 metais ir greitai tapo populiariu vaistu.

1990 m. liepos 17 d. viena moteris padavė Eli Lilly firmą teismam, reikalaujama 150 milijonų dolerių kompensacijos už tai, kad esą *Prozac* įtakojė ji save supjaustę daugiau negu 150 kartų ir keletą kartų bandė nusižudyti. Po to teisme atsirado ir daugiau panašių skundų, reikalaujančių pinigines kompensacijos. 1991 metais psichofarmakologinių vaistų gamybos patarėjų komitetas (grupė objektyvių nešališkų medicinos ekspertų) vienbalsiai nutarė, kad remiantis moksliniais tyrimais, *Prozac* nesukelia nei itūžimo, nei nurodo nusižudyti. Paskelbus šį nutarimą, įvairūs skundai, kurių buvo apie 100, teismo atmetti. *Prozac* yra plačiai vartojamas. 1989 metais daugiau kaip 6 milijonai receptų buvo išrašyta vien tik Jungtinėse Amerikos Valstijose. Jis yra gerai toleruojamas, nors kai kurie pacientai, ji vartodami, nesiskundžia galvos skausmais, nemiga, nervingumu ir

irzlumu, bet šie nusiskundimai nėra dideli. Apie 80% depresija sergančių pacientų gerai reaguoja į *Prozac*. Kitiems gi reikia papildomai kitų vaistų arba elektrinio sukrėtimo. Populiariausias vaistas, kuris gali būti vartojamas papildomai kartu su *Prozac* arba kitokių antidepresantų, yra *Lithium*. Jis ypač gerai tinka tiems, kurie turi psichozes (maniakams).

Depresija yra gan dažnas reiškinys ir sename amžiuje. Daugiausia nusižudymų baltos rasės vyrų tarpe Amerikoje būna, sulaukus per 75 metų amžiaus, ypač tų, kurie gyvena vieni ir apleisti, arba kurie yra ligoniniai. Mažėjanti energija ir pajėgumas bei sumažėjęs respektas senam žmogui sukelia tokiems seniems žmonėms psichologinį lūžį ir depresiją. Depresija tokiems gali reikšti fizinius negalavimus – galvos ir nugaros skausmus, virškinamojo trakto sutrikimais ir krūtinės bei kitokiais nusiskundimais. Ne visi nusiskundimai išplaukia iš senatvės ligų, kiti kyla iš senatvės baimės ir nesugebėjimo prisiderinti prie seno amžiaus pakitimų.

Kiekviena amžiuje yra liūdnu ir linksmų laikotarpis, bet kiekviename laikotarpyje yra svarbu išlaikyti protinį

Daug ko netekome –

TAČIAU NEPRARASKIME VILTIES

Užversdami praėjusių metų puslapį, visuomet susimąstome ir liūnai prisimename tuos, kurie mūsų

KULTŪROS TARYBOS PREMIJOS

ANTANAS JUODVALKIS

JAV Kultūros Taryba jau nemažai metų pagerbia pasižymėjusius kultūrininkus, muzikus, menininkus. Premijas įteikdavo specialiai suruoštoje premijų šventėje. Premijų šventės populiarianti pradėjo išradingoji Kultūros tarybos ilgametė pirmininkė Ingrida Bublienė, o po jos tokias šventes toliau ruošė solistė, poetė ir kitų talentų nestokojanti pirmininkė Dalia Kučėnienė.

Lietuvių fondas, Kultūros tarybai prašant, finansavo premijas, o Kultūros taryba sudarydavo komisijas, kurios atrinkdavo laureatus. Premijoms įteikti įvairiose vietovėse, būdavo suruošiamos premijų šventės, kuriose buvo pristatomi laureatai, įteikiamos piniginės premijos ir žymenys. Sveikindavo LB ir Lietuvių fondo vadovai, padėkos žodį tardavo laureatai, o visi dalyviai pasidžiaugdavo savais ryškiaisiais veidais. Tai buvo didelė kultūrinė šventė, panaši į derliaus nuėmimo šventę.

Pastaraisiais metais šios premijų šventės išnyko, o liko tik paprasčiausias piniginių premijų įteikimas. Nuosmūkis prasidėjo 1991 metais, naujam LB Kultūros tarybai perėmus pareigas. Premijų įteikimas įvyko New Yorko didmiesčio salėje, pritraukęs mažai dalyvių ir sulaukęs nemažos lietuvių kritikos. Pabėgimas iš savo kultūrinių pastogių buvo pirmoji klaida, nes tokiais renginiais nesidomi nei amerikiečiai, nei kitataučiai, o tik patys lietuviai. Po šios nesėkmės Lietuvių fondo pelno skirstymo komisija, kurią sudaro lygiomis LF ir LB skirti nariai, nepaskyrė prašomų sumų ir 1992 metais premijų nebuvo.

Šiais — 1993 metais LF paskyrė 4 premijas po 1,000 dol. kiekvieną, o LB Kultūros taryba paskubomis sudarė komisijas, kurios atrinko laureatus. LB Kultūros taryba premijų šventės visai neorganizavo, o prisiglaudė prie VIII Mokslo ir kultūros simpoziumo ir premijas įteikė muzikos bei literatūros vakare. Gerai, kad

nors viena muzikos laureatė dalyvavo, atlikusi dalį vakaro programos, o kiti dėl įvairių priežasčių nepasirodė.

Neužtenka tik LF atstovo, kuris įteikia piniginę premiją, reikia, kad ir Kultūros taryba pasveikintų, o atminimui įteiktų meniškai paruoštą sveikinimo raštą, plaketę ar žymenį. Laikui bėgant, užsimirš ir nebeliks ženklo, kad buvo premijuotas už tam tikrą veiklą. Nedaug kainuotų, o atminimo ženklas liktų visam gyvenimui.

LB Kultūros tarybos pirmakė buvo įvedusios turiningą programą ir premijų šventės sulaukdavo gausiosios svečių atsilankymo. 1993 metų premijų, o kartu ir muzikos bei literatūros vakaras sulaukė per mažai dėmesio ir nepajėgė užpildyti salės.

Mūsųose yra įprasta daugiau dėmesio skirti politiniams pranešimams, nors juos atlieka iš Lietuvos atvykę buvę komunistai, prieš kurių veiklą išeivija kovojo arti 50 metų. Kai kurių organizacijų vadovai veržė veržiasi prie jų ir džiaugiasi patekę į nuotrauką. Ar nevertėtų LB Kultūros tarybai pergalvoti pastarųjų metų veiklą ir grįžti prie iškilmingumo, pagarbesnio premijų įteikimo būdo. Anksčiau turėtų penkių kūrybos ir veiklos žanrų dalis jau yra susilpnėjusi ir mažai ar visai nesirodo lietuviškoje veikloje. Jas reikėtų pakeisti kitoje srityje dirbančiais ir nusipelnusiais lietuvių išlaikymui. Manau, kad ilgametis lituanistinės mokyklos mokytojas, ištvermingai aukojęs šeštadienius lietuviukų auklėjimui, ar lietuvis visuomenininkas, veikęs ir kovojęs už lietuvių išlaikymą bei Lietuvai laisvės atgavimą, taip pat turėtų susilaukti Kultūros tarybos dėmesio. Kažkodėl šios srities darbuotojai yra užmiršami. Ne-reikėtų baimintis, jei vienas ar kitas išrinktas gali sulaukti kritikos. Visiems niekad neįtiksi, tik reikia išvengti asmeniškumų, giminystės ar politinio nusiteikimo.

Dabar, kai premijos plačiai

SUSIRŪPINO LIETUVIŲ KALBA

Š.m. gruodžio 18 d. „Lietuvos ryte“ Rasuolė Pupkytė straipsnyje „Kalbininkai kreipiasi pagalbos į ministrą“, rašo:

„Šią savaitę įvyko Lietuvių kalbos draugijos tarybos posėdis, kuriame, be tarybos narių, dalyvavo ir Lietuvių kalbos bei literatūros mokytojų sąjungos vadovai. Apsvarstę lietuvių kalbos dėstymo reikalus, kalbininkai ir mokytojai sutarė bendradarbiauti. Posėdyje buvo priimtas kreipimasis į Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministrą dėl lietuvių kalbos būklės mokykloje.

Šio dėstomojo dalyko prestižas mokykloje smunka. Dabartinėje vidurinės mokyklos bendrojo lavinimo programoje „Lietuvių kalba V-XII kl.“ išliejosi šiais metais, pabrėžiama, kad lietuvių kalba ir literatūra trimetstre ir metų pabaigoje vertinama kaip vienas dalykas, vadinasi, ir vienu pažymiu. Joje taip pat sakoma, kad mokytojas gali pasirinkti, kiek pamokų dėstys literatūrą ir kiek kalbą. Jeigu mokytojas iš prigimties yra literatas, kalbai jis gali skirti labai menką dėmesį arba išvis jos nedėstyti. Tokiu būdu lietuvių kalba nustos buvusi mokomuoju dalyku.

Lietuvių kalba mokykloje „vienintelė atlieka dvi išimties

funkcijas — yra ir dėstomas dalykas (kaip ir literatūra), ir mokomoji kitų dalykų kalba“, rašoma „Gimtojoje kalboje“.

Pakanka paklausti, kokių žargonų šneka moksleiviai, o neretai ne ką geriau ir kai kurie mokytojai, ir suprasime, kad, dėstant pagal tokią programą, kalbos kultūros reikalai artimiausiu metu tikrai nepagerės. Ir mokyklas baigs daugybė turinčių gerą bendrą lietuvių kalbos pažymį, bet iš tikrųjų beraščių moksleivių.

Todėl Lietuvių kalbos draugijos taryba ir parengė kreipimąsi. Jame prašoma „imtis visų priemonių atkurti lietuvių kalbos prestižą ir pasiekti, kad mokyklų vadovai, visų dalykų mokytojai (...) kalbėtų ir diegtų geros kalbos įgūdžius visiems savo auklėtiniams“. Kalbininkai siūlo, atestuojuojant mokytojus, jų lietuvių kalbos mokėjimą tikrinti, neformaliai ir prastai kalbančių visai neatestuoti. Kvalifikacinius egzaminus ir toliau turėtų stebėti Lietuvių kalbos draugijos nariai“.

Tai gera pradžia, bet kalbininkai turėtų žengti dar kelis žingsnius pirmyn ir daugiau dėmesio kreipti į žiniasklaidos, ypač Lietuvos spaudos, darkomą lietuvių kalbą, prigrūstą svetimų žodžių ir nevykusių naujadarų arba vertinių.

Susipažinkime

VISŲ MŪSŲ DŽIAUGSMAS

Lietuvių išeivių tautos jaunoji karta apskritai išauga geresniais šito krašto ir pasaulio piliečiais dėl to, kad jie elgiasi, geriau mokosi, turi platesnę pasaulėžiūrą ir todėl jiems gyvenime geriau sekasi, negu daugeliui vietinių amerikiečių. Jų pasiekimais didžiuojasi ne tik saviškiai, bet ir tie mūsų tautiečiai, kurie niekad neturėjo savo vaikų.

Šiandien turim pagrindo pasigirti dar viena mūsų tautos dovana kraštui, kuris mums pokario metais suteikė priebėgą ir galimybę gyventi, kurti, auginti.

Čikagoje gimęs ir auge, Arūnas Polikaitis šių metų pabaigoje išlaikė reikalaujamus valstybinius egzaminus (State of Illinois Bar Examination) ir gavo teisę praktikuoti advokatūrą. Šiuo metu jis priimtas advokatu (Attorney at Law) į firmą Speckman, Pauley & Fejer, Hoffman Estates, IL. Arūno tikslas — specializuotis Patentų teisėje.

Arūnas pradėjo studijas, taikydamas į savo tėvo profesiją — inžineriją. Prieš ketverius metus, parašius tezę apie robotines sistemas Illinois universitete, Arūnui buvo suteiktas magistro laipsnis (M.S. in Mechanical Engineering).

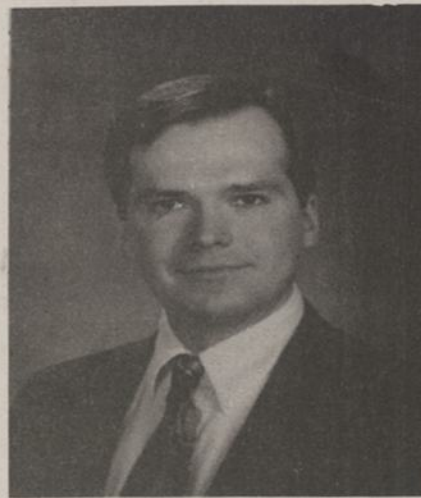
Kitam jaunuoliui tai jau nemažas pasiekimas, tačiau Arūnas tuo nepasitenkino. Kiek padirbėjęs inžinerijoje, tėvų ir

praktikuojamos Lietuvoje, išeivijai nereikėtų jų siaurinti ir skurdinti, o laureatus plačiau garsinti ir teikti viešą pripažinimą.

senelio, teisininko Alfonso Pimpės skatinamas, nutarė grįžti į mokyklą. Jis įstojo į Chicago-Kent College of Law, per trejus metus aukštais pažymiais išėjo ketverių metų kursą, ir 1993-ųjų pavasarį gavo daktaro (Juris Doctor) laipsnį. Advokatūros egzaminus (State Bar) išlaikęs iš pirmo karto.

Arūnas yra vedęs savo mokyklos draugę Laurą Korsak. Smulkutė Laura, tyliai remdama Arūną, stengdamasi, kad jis turėtų kuo palankesnes sąlygas studijuoti, mokėsi ir pati, o šiandien, jau su magistro laipsniu (MBA), dirba Kemper Securities kaip buhalterė. Būdamas lenkų kilmės, ji turi dvigubą interesą domėtis savo vyro lietuviška kultūra ir kraštu, iš kur kilo Arūno (ir galbūt jos?) tėvai bei seneliai. Laura tiek moka lietuviškai, kad, kaip sakoma, jau jos lietuvių kalba „neparduosi“.

Arūno pavyzdys yra stiprios, vieningos, kultūringos lietuviškos šeimos rezultatas. Jo tėvas, Bronius Polikaitis, diplomotas inžinierius, daug kam pažįstamas veiklus lietuvis, chorų dainininkas. Motina odontologė Aurelija Pimpytė, Bonos universitete apgynusi mokslo doktoratą, Čikagoje daug metų dirbo atsakingą mikroskopijos darbą Wrigley bendrovėje. Arūnas ir jo dvi seserys, Mirta Valaitienė bei Dalia Lietuvninkienė, iš kūdikystės dienų sėmėsi lietuviškos dvasios iš savo senelių, Ksaveros ir Alfonso Pimpų. Visa šeima kartu prižiūrėjo, kad vaikai būtų užimti kiekvieną valandą, kad, atlikę savo parei-

Arūnas Polikaitis.

gas mokykloje, augtų ir stiprėtų tautinė bei kultūrinė sąmonė. Visi trys vaikai puikiai kalba, skaito ir rašo lietuviškai, visi baigė pradžios ir aukštesniąją Kr. Donelaičio lituanistinę mokyklą Čikagoje.

Taip, mes turime kuo didžiuotis. Ne tik tėvai, seneliai, seserys ir artimieji, bet ir visi tie, kur auchoja savo laiką ir darbą mokyti vaikus lituanistinėse mokyklose, redaguoti jaunimo skyrius lietuviškuose laikraščiuose ir rašyti lietuviškas knygas; kurie suranda laiko vadovauti jauniems ateitininkams ir skautams; visa tai daugybė pasižymėjusių žmonių, kuriems toli nuo tėvynės rūpėjo ir rūpi išauginti kultūringą, visuomenei naudingą, sąmoningą lietuvišką prierauglį.

Drištame didžiuotis ir mes, kurie prisidėjome gal tik tuo, kad retkarčiais lankėm vaikų vaidinimus, tautinių šokių koncertus, ar pagelbėjom nedėkingo darbo užverstam draugui kimšti vokus su prašymais paremti Dainavos stovyklą.

Visi mes jaučiamės prisidėję. Ir šiandien, su džiaugsmu sveikindami Arūną, sveikiname ir save.

L. T.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

IEŠKOMA VIRĖJA 120 lovų Slaugos namams, turinti patirties gaminyje dietiško maisto ir vadovavime virtuvės personalui. Kreiptis prisiunčiant savo gyvenimo ir darbo aprašymą: **Matulatis Nursing Home, 10 Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260.**

MISCELLANEOUS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.

H. Deckys
Tel. 585-6624

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veikl**
- Perkamie ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, faks. 312-778-3971

Parduodu trijų kambarių butą Vilniuje, Fabijoniškio rajone. Prašom kalbėti angliškai. Tel. San Francisco (415) 386-4803.

DRAUGE GAUNAMOS KASETĖS

LOS ANGELES VYRŲ KVARTETAS, linksomos griaužios, humoristinės lietuvių dainos	\$15.00
ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS KALNAI, Kretingos Šv. Antano kolegijos ansamblis	\$8.00
LITHUANIAN FOLK MUSIC. Ansamblis „ŪLA“	\$8.00
VILNIAUS UNIVERSITETO DAINŲ IR ŠOKIŲ ANSAMBLIS	\$10.00
MIŠIOS IR BAŽNYTINĖS GIESMĖS	\$10.00
DAKTARAS KRIPŠTUKAS PRAGARE, pasaka vaikams	\$10.00
EASY WAY TO LITHUANIAN — 6 kasetės ir vadovėlis mokyti lietuvių kalbą	\$50.00
KANTATA — KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIŲ LIETUVA	\$10.00
LITHUANIAN MARCHES AND SONGS, Br. Jonušas	\$10.00
LITHUANIAN LANGUAGE — songs & dance. Balzekas Museum	\$18.95
VOLUNGĖ, religinės giesmės. Toronto liet. mišrus choras	\$10.00
SODŽIAUS GARSAS, liet. muzika-dainos. komp. J. Stankūnas	\$3.00
ŽEMYNIA ŠAUKIA, liaudies dainos. D. Kučėnienė	\$10.00
TĖVIŠKĖS KAMPĖLIS, liet. dainos komp. J. Stankūnas	\$10.00

Pastaba. Užsakant kasetes per paštą, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius **Antanas J. Van Reenan**

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negvildenta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taisykliai sugretinti savojo tautiškumo pagrindus su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradėdama 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knyga sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu **27 dol.** Illinois gyv. dar pridėda **2 dol.** valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVEDIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

Kviečiame **VISUS** pasinaudoti SPECIALIAI NUPIGINTOMIS LĖKTUVŲ BILIETŲ KAINOMIS Į DAINŲ ŠVENTĘ IR ĮSIGYTI GERIAUSIUS BILIETUS Į VISUS RENGINIUS.

KVIEČIAME!

Pasinaudoti žymiai nupigintomis lėktuvų bilietų kainomis **IŠ VILNIAUS Į:**

NEW YORK	\$725.00	MIAMI	\$850.00
BOSTON	\$750.00	DALLAS	\$850.00
TORONTO	\$750.00	HOUSTON	\$850.00
MONTREAL	\$750.00	LOS ANGELES	\$925.00
CHICAGO	\$825.00	SAN FRANCISCO	\$925.00
DETROIT	\$850.00	VANCOUVER	\$950.00
WASHINGTON	\$850.00		

Kainos yra **abipusinės**. Bilietai privalo būti išrašyti ir kelionė prasidėti **iki 1994 m. vasario 28**, iškilus reikalui nakvoti, už viešbučius primokėti **nerenkia**.

Dabar jau galima registruotis grupinėms kelionėms:

1. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos.
2. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos, Grupė „B“
3. „Draugo“ kelionė po Pabaltijį, balgiant su Dainų švente Lietuvoje, 26 birželio iki 12 liepos.
4. Kelionė po Pabaltijį „A“ 26 liepos iki 08 rugpjūčio.
5. Kelionė po Pabaltijį „B“ 16 rugpjūčio iki 29 rugpjūčio.

Jau aštunti metai kaip sėkmingai siunčiame jūsų paketus. Air Cargo (oro) **\$1.45** už svarą iš Čikagos į Lietuvą. Minimumas — 100 kg.

SIŪLOME:

Mūsų labai populiarias septynių (7), dešimties (10), ir keturiolikos dienų (14) keliones po Lietuvą. Prašome skambinti dėl tolimesnių informacijų.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti lėktuvų bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausius kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais — bilietais, atostogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

American Society of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

LAIŠKAI

KOKIA DINGSTIMI
RKV ŠMEIŽIA K. GENI?

Iš Sunny Hills i Floridos rytinį pakraštį nuvežęs Kęstutį Genį, po 1,078 mylių kelio automobiliu sugrįžau gruodžio 16. Radau gruodžio 11 d. „Drauga“. Jame — RKV paskviliukas, neva išpūdiams apie frontininkų literatūros vakarą Los Angelse atskleisti. Skaitau: „(...) išgirdome poetą-aktorių. Iš tikrųjų — pamokslininką ir gaudintoją. Išties valandą pergyvenome visas neigiamybes, kuriose dabar, pagal autorių, skęsta Lietuva. Jokio vilties žiburėlio, kad ir ten, ir čia išėjimo (m.p., A.N.) gal dar yra gyva dvasia, kad atsitiesime ir pasikeisime. Juk auga nauja karta, o toks pesimizmas gali jai atimti norą dalyvauti savo tautos, kalbos ir ateities vizijų igyvendinime (m.p., A.N.)“.

Tai RKV šmeižiški svaichijimai aktoriaus poeto Kęstučio Genio adresu. Didžiuma K. G. eilėraščių rašyti tamsiausiais okupacijos metais, dienos šviesa išvydė Atgimimo laikotarpį, kiti rašomi ir deklamuojami dabartinių įvykių fone. Ne neivilti K. G. sėja, o, priešingai, skatina pabusti ir keltis. Žurnaliste RKV ir rašto moteris turėjo pajusti deklamuojamų eilėraščių reikšmę, jeigu ir nepajėgė išgyventi. Piktavališkos gražbylostės apie „augančios naujos kartos vedimą i pesimizmą“ teskatina karčiai šypotis.

RKV turbūt su tėvyne neturi kontakto. Rašau apskirovęs vakar ir šiandien gautais laiškais iš Vilniaus, Panevėžio, Rokiškio, Ventos, Kauno ir Druskininkų. K.G. Amerikos lietuviams atskleidžia tik dalelę to beiviltiškumo, ką man giminės laiškuose, tartum susitarę, surašė. Jie ten skęsta baidiame liūne ir šaukia SOS, o čia norima užčiaupti jų burnas.

RKV nė žodžiu neužsimena apie K. G. nuostabią savo kūrybos interpretaciją. Ir kad L.A. lietuviai ne Brazdžioniai, ne Alei Rūtai, o Kęstučiui Geniui po abiejų pasirodymų sustoję ilgai plojo. Iš daugiau kaip 200 tik 5 ar 6 subrazauskėjėliai tesipiktino „paukščių, teršiančių savo lizdą“. Aš K.G. pirmąjį floridinį rečitalį išgyvenau West Palm Beach gruodžio 14. Ten irgi du svečio išėjimai, abu po daugiau kaip pusvalandį (ne jo valia, o publikai neatlaidžiai tesipiktino „paukščių, teršiančių savo lizdą“). Ištiesi ekstazė, ašaros klausovų akys, katucių katutės atsistojus. Ten diduma publikos — mokslių be medicinos daktarai, kitoki inteligentai.

Kokia dingstimi RKV Kęstutį Genį apšmeižė, aš nežinau. Tik negaliu atsistebėti „Draugo“ uolumu! K.G. rečitalis gruodžio 5, o RKV paskvilėlis dienraštyje gruodžio 11 d. Kad gi mes, „ir kiti“, floridiškiai būtume tokie laimingi!

Beje, Kęstutis Genys, po trijų rečitalių Floridoje, sausio (1994-ju) 9 pasirodys Bostono publikai, sausio 16 Philadelphiaje, sausio 22-23 Chicagoje. Iš visos širdies skatinu publiką į jo rečitalius ateiti. Nesigailėsite, nepaisant, kaip prieš tai kas berašytų!

Alfonsas Nakas
Sunny Hills, FL

GERAS PATARIMAS

Perskaičiusi V. Gavelio laišką „Nusivylęs sostine Čikaga“, noriu nuoširdžiai patarti visoms organizacijoms ar sambūriams, kurie prašo aukų. Aukos, jeigu atsiųstos „money order“, banke išimtu čekiu, kelionių čekiu „travel check“, arba pašto perlaida, privalo būti pakvituo-

tos, nes čekiai siuntėjui negrįžta ir jis nežino, gautas čekis, ar ne. Aukos, atsiųstos asmeniškai čekiu — ne, nes grįžęs čekis siuntėjui atstoja pakvitavimą. Dėkoju V. Gaveliui už to klausimo iškėlimą.

Eugenija Barškėtienė
Hinsdale, IL

AR LIETUVA ATSIVERS
EGZILAMS

Sibire ištremti lietuviai giedoją „leiskit į tėvynę“ ir „pavasario paukščiai...“, o politiniai egzilai laisvame pasaulyje išsklaidyti dainavo „norėčiau aš keliauti ten toli toli“ ir „kaip grįžtančius paukščius, parveski, Viešpatie, ir mus“. Ar neaišku, kas ką gali užjausti? Ar tėvynės praradimas ir tremtis nėra kiekvienam lietuviui širdį veriantis kryžius? Sibire buvo šalta, kitur netaip. Tačiau širdyje ilgesys atsaldo net ir aplinkos šilumai; net ne vienai, o antrai ir trečiai kartai. Kada broliai ir sesės tėvynėje atjaus mūsų kančią, net ir dabar matant, jog tėvų šalis ne ta, apie kurią sukosi maldos, darbai bei viltys? Kada bus atskleistos mums egzilams Lietuvos tėvynės rankos, laukiančios išsklaidytų savo vaikų?

Rūta Udrienė
Jackson, MI

ULTIMATUMAS ARKIVYSK.
AUDRIUI BAČKIUI

„Lithuanian Weekly“ savaitraštis, leidžiamas Vilniuje, paskutinėje savo gruodžio laidoje praneša, kad devynios Vilniaus politinės ir socialinės organizacijos įteikė ultimatumą Lietuvos Katalikų Bažnyčios arkivyskupui Audriui Bačkui, reikalaujamos, kad visi Lietuvos vyskupai ir kunigai dalyvautų visuose bažnyčios socialiniuose renginiuose ir auklėtų bažnyčios lankytojus tautinėje Lietuvos Nepriklausomybės dvasioje ir gyvenime. Priešingu atveju grasinama pasiskusti Lietuvos visuomenei ir prašyti popiežių atsaukti iš pareigų arkivysk. A. Bačkį.

Ar šie reiškiniai yra nauji, kad valdžios ar organizacijų vadovai kišasi į Bažnyčios reikalus? Per 50 komunistinio valdymo metų bažnyčios lankytojai ir tikintieji buvo persekiojami. Ir dabar Lietuvoje neegzistuoja posakis: atiduokite, kas Dievo — Dievui ir kas Ciesoriaus — Ciesoriui! Šio meto nepastovi politinė padėtis, gyventojų nepasitikėjimas valdančios LDDP sistema didėja. Katalikų Bažnyčia vadovaujasi realiu padėties supratimu, laikytis nuošaliai nuo politikos.

Lietuva ir šiandien nėra visiškai demokratiškai laisva, todėl ir Lietuvos dvasininkijos nusi-statymas nesikišti į politiką yra logiškai realus.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

RAŠANČIOJO IR
SKAITANČIOJO TEISĖS

RKV, parašiusi informacinį straipsnelį apie Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiulių suruoštą 27-tąjį literatūros vakarą („Draugas“, gruodžio 11 d.), iš anksto teigia, kad vakaro organizatoriai „nebuvo labai patenkinti“ jos parašytais žodžiais ir išpūdžiais. Ir čia pat, lyg save gindama, sako, kad šiame „žodžio laisvės krašte“ teisė kiekvienam turėti savo nuomonę. O kaip su skaitančiųjų teisėmis? Jie taip pat turi teisę iš korespondentų reikalauti tikrų faktų. Atrodo, kad RKV nematė, kas buvo, o girdėjo, ko nebuvo. Nematė, kaip karštai vakaro dalyviai, iš dviejų kartų sustoję, aktoriui-poetui Kęstučiui Geniui plojo. Iš kitos pusės, ji girdėjo tai, ko nebuvo. Pvz., rašo, kad poetas Bernardas Brazdžionis kalbėjęs apie „suvalkietį Bradūną“, nors jis

nė vieno sakinio apie Bradūną nepasakė, o apsiribojo trim mirusiais — Aisčiu, Baronu ir Vaičiulaičiu.

Man prisimena ir kitas, ne visai tikslus RKV straipsnelis. Tai Lietuvos Dukterų renginio aprašymas („Draugas“, lapkričio 27 d.), kurio pabaigoje paminėta padėka už mano „didele pinigine pagalba“ tuberkulioze sergantiems vaikams, gydomiems netoli Vilniaus esančioje ligoninėje. Čia faktai vėl sumaišyti. Lietuvos Dukterų buvau paprašytas jų pasiūstas dovanas (žaislus, vitaminus, antibiotikus) iš Kauno nugabenti į tą ligoninę ir ten asmeniškai vaikams padalyti. Apie jokią pinigine pagalbą niekur nebuvo kalbėta.

Šį laišką rašančiojo tikslas nebuvo užgauti korespondentus, o tik priminti jiems ir apie skaitančiojo teises, ir norą, kad įvykių aprašymai remtųsi faktais.

dr. Zigmantas Brinkis
Los Angeles, CA

NESKUBĖKIME KALTINTI

Perskaičius L. Baltušio laišką gruodžio 21 d. laidoje, kilo mintys, kurias noriu pareikšti laišku skyriuje. Skaudu, kai autorius neigiamai atsiliepia apie ilgametį šio dienraščio redaktorių, kai jis pats jau nebegali paaikškinti, kodėl Leono Baltušio straipsnio nespausdino... O priežasčių galėjo būti įvairių, bet spilioti nepatogu, kadangi pats autorius nepasisako, ką jis tenai rašė.

Taip pat neaišku, kuo jam nusikalto mūsų veikėjai. Nejaugi jau pamiršo, kad be tų veikėjų neturėtume nei fondų, nei kultūrinio bei politinio gyvenimo. Kai senųjų vietų užims jauni žmonės, pasidžiaugsim ir jų nuotraukomis, nors šiuo metu daugiau ir jaunesnių veidų spaudoje matome.

Ne visada ir ne visiems reikia pataikauti. Tai įrodė ir dabartinė „Draugo“ redaktorė, kurios dėka turime naują ir naudingą Sveikatos skyrių.

Valerija Žadeikienė
Oak Lawn, IL

• Jonas Jablonskis, vadinamas bendrinis lietuvių kalbos tėvu, gimė 1860 m. gruodžio 30 d. (mirė 1930 m. vasario 23 d.).

• Populiariausio Walt Disney filmo — „Snieguolė ir 7 nykštukai“ — premjera įvyko Los Angeles mieste 1937 m. gruodžio 21 d.

• 1946 m. gruodžio 14 d. Jungtinių Tautų Generalinė asamblėja nubalsavo savo pagrindinę įstaigą perkelti į New Yorką.

A.†A. EDWARD B. JANAUSKAS

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1993 m. gruodžio 31 d., sulaukęs 83 metų.

Gimė Chicago, Illinois.

Nuliūdę liko: sesuo Margaret Wyatt, gyv. Sun City, Arizona; dukterėčia Joy M. Wiecezorek, jos vyras Donald; brolio anūkai: Joseph, žmona Diana, Andrew, ir 1st Lt. Thomas, U.S. Army.

Velionis buvo sūnus a.a. Andrew ir a.a. Agotos (Rutkauskaitės), brolis a.a. Katherine, Amelia, Julia ir Frances ir dėdė a.a. James ir a.a. Mathew.

Velionis bus pašarvotas trečiądienį, sausio 5 d., nuo 2 iki 9 v.v. Walter L. Sojka laidojimo namuose, 1427 W. Chicago Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, sausio 6 d. Iš laidojimo namų 10:15 val. ryto bus atlydėtas į St. Lukes, River Forest, IL, parapijos bažnyčią, kurioje 11:15 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sesuo ir dukterėčia.

Laidotuvių direkt. Walter L. Sojka. Tel. 312-666-2673.

A.†A. EDVARDO V. TARO PRISIMINIMUI

Šių metų sausio 5 d. sueina keturiolika metų, kai netekom Tave, mūsų brangus Edį.

Už jo sielą šv. Mišios bus aukojamos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje sausio 5 d., 8 val. ryto, Chicagoje; Tėvų Pranciškonų vienuolyno koplyčioje Brooklyn, N.Y., sausio 5 d., 7 val. ryto.

Prašome visus artimuosius prisiminti Jį — Edį savo maldose.

Su liūdesiu,
Tėvai, močiutė ir giminės.

A.†A. ARUI RIMAVIČIUI

tragiškai amžinybėn iškeliavus, tėvus IRENĄ ir ANTANĄ RIMAVIČIUS, seseris EGLĘ ir MIRGĄ nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Jovita ir Vytautas Strikai

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryt, jei mano artimieji mirtų toli nuo namų? Ką daryt, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima darytų...? Ką daryti, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame judri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite — Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusįjį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems — ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėt tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sutapys jums ne vieną skausmą ir rūpesčio valandą.

CHICAGO

PETKUS & SON
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

PALOS HILLS

LEMONT

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. sausio mėn. 4 d.

5

A.†A. ANTANAS JAMDOLIS SAMUOLIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1993 m. sausio 1 d., 8:45 val. ryto, sulaukęs 70 metų.

Gimė Lietuvoje, Šiauliuose. Amerikoje išgyveno 34 m.

Nuliūdę liko: žmona Aldona (Jakiemuičiūtė); dvi dukros: Daiva ir Rūta, žentas Terry; trys anūkai: Scotty, Casey ir Gintaras; Lietuvoje motina Marija Samuolienė; trys seserys: Genė Budelskienė ir Jane Sudau, jos vyras Walter ir Lietuvoje Birutė bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis pašarvotas pirmadienį, sausio 3 d., nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 4 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona ir dukros.

Laidotuvių direkt. Donald A. ir Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

• Pranešame, kad 1993 m. gruodžio 30 d. išėjo Namo mūsų brangus tėvelis ir senelis

A.†A. Mokytojas Petras Griškelis,

Sulaukęs 88-rių metų amžiaus. Mirė Čikagoje. Gyveno JAV, Detroit, N. Miami Beach ir Lemonte.

Liko liudintys vaikai: Liūda ir Algis Rugieniai, Rimantas ir Regina Griškeliai, Kęstutis ir Linda Griškeliai; vaikaičiai: Daiva Rugieniūtė, Algis ir Linda Rugieniai, Gina ir Robertas Blinstrubai; pusseserė Marytė Dunčikienė; krikšto sūnus Eduardas Modestas; brolių Vinco, Juozo ir Stasio vaikai ir vaikaičiai Lietuvoje. Ir visi artimieji.

A. A. Petras Griškelis buvo mokyklos vedėjas ir priklausė šauliams ir ateitininkams Lietuvoje, mokytojavo Hanau lietuvių pradžios mokykloje, įsteigė Lietuvių Bendruomenės Miami apylinkę ir jai pirmininkavo.

Velionio laidotuvėmis rūpinosi Petkus, laidotuvių direktorius. Palaidotas 1994 m. sausio 3-čią d. Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse Čikagoje, šalia a.a. žmonos Onos Griškelienės.

Prašome pasimelsti už mūsų tėvelio sielą.

Nuliūdusi šeima

A.†A. FRANCINE GULBINAS (JANČAUSKAITĖ)

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1993 m. sausio 1 d., 3:05 val. ryto, sulaukus 57 metų.

Gimė Chicago, Illinois.

Nuliūdę liko: vyras Joseph; dvi dukros: Jeanette Beatty, vyras Patrick ir Maria Wozniak, vyras Andrew; anūkė Emily; dvi seserys: Bernadette Sluzewicz, vyras Edward ir Madge Litwin, vyras Victor; brolis Charles, žmona Patricia ir uošvienė Amalija Gulbinas bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė pašarvota sausio 3 d., nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 4 d. Iš laidojimo namų 9:45 val. ryto bus atlydėta į Our Lady of Fatima parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 v. r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras ir dukros.

Laidotuvių direkt. Gaidas Daimid. Tel. 312-523-0440.

A.†A. VITUI ŠERELIUI

mirus, žmoną MARGARITĄ, dukteris bei kitus artimuosius liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia

Jovita ir Vytautas Strikai

A.†A. JUOZUI SABUI

mirus, žmonai VIDAI, dukterims LIDIJAI ir RENATAI, sūnui RIMUI ir artimiesiems mūsų nuoširdžiausia užuojauta.

Stasys ir Milda Tamulioniai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Europos lietuvių“ (1993 m. gruodžio 18-24 d.) džiaugiamasi, kad gruodžio 11 d. gavo „paketą su gana naujais Amerikos lietuvių dienraščio „Draugas“ numeriais — naujausias gruodžio 4 d. Dar neseniai šis laikraštis keliaudavo į Londoną beveik šešias savaites, dar kažkiek laiko praeidavo, kol jis pasiekdavo Vilnių. Kad „Draugas“ greičiau pasiekia skaitytojus Vilniuje yra Čikagos turistinės agentūros G.T. International nuopelnas. Kaip „EL“ pasakė agentūros filialo Vilniuje darbuotojai, laikraštis atskraidina Lufthansos lėktuvai, o Vilniuje jis yra išplatintamas. Dėkojame „Draugo“ redakcijai už siunčiamą laikraštį. Tikimės, kad greičiau gaudami dienraštį, galėsime skaitytojams pranešti apie „Draugo“ įdomesnius spaudinius“.

Čikagoje ir artimuose priemiesčiuose žmonės nusiskundžia, kad jiems i namus paskambina asmenys ir prašo aukų policijos (pvz., pensijų fondui) reikalams. Daugelis bijo nepasizadėti paaukoti, nors ir patys sunkiai verčiasi, manydami, kad policija ateityje neuokojantiems gali taikyti kokias sankcijas arba neatvykti, nelaimi ištikus. Kartais tie paskambintojai yra labai agresyvūs ir žmones tiesiog išgąsdina. Vienok Illinois valstijos policijos atstovai tvirtina, kad tai „Lodge 41“ darbas, organizacijos, kuri rūpinasi papildomomis lėšomis policijai. Jeigu kas negali ar nenori aukoti, nereikia bijoti, kad policija specialiai tokius piliečius baus už menkiausią eismo taisyklių pažeidimą arba nereaguos į pagalbos šauksmą. Tuo atveju, jei skambinimai nesiliauja ir yra labai įkyrūs, galima pranešti lėšų rinkimo įstaigai, paskambinant tel. 217-522-4238.

J. Kinkienė (gyv. Pilviškuose, Vilkaviškio raj.) labai dėkoja ir džiaugiasi, gaudama reguliariai „Draugą“, kurį jai užsakė Vytautas Šeštokas, Los Angeles, CA. Ji rašo: „Mano šeima sveikina laikraščio redakciją su šv. Kalėdom ir Naujais metais, ir linki didelės sėkmės tokiam reikalingame darbe — leidžiant įdomų laikraštį“.

x Atsipašymas. Aš atsipašau savo brolienę Stasę už jos garbės ir moralės pažeidimą. T.M.

(sk)

x Su Naujais 1994-ais Metais noriu nuoširdžiai pasveikinti P. Romą Pukštį, P. Andrių Pukštį, jų šeimas ir visus „Transpak“ darbuotojus. Ačiū jums už išsiųstą tūkstanties svarų knygų siuntą, adresuotą į Lietuvą, Vydūno Vardo vidurinei mokyklai Šilutėje, už kurios persiuntimą neėmė užmokesčio. Su nuoširdžiu padėka — Viktorija Vėtrinėnė.

(sk)

x KAUNE, Laisvės Alėjoje parduodami 3-4 kamb. BUTAI; 1903 statyba — 1993 remontas. Aukštos lubos, medinės grindys, langai į Alėją — kaina \$40,000 JAV. Kreiptis tel. 3707-22-8656 arba 3707-201-296 — FAX 3707-223471.

(sk)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuvių bėdas ateities kartoms.

Čekius rašyti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Albertas Kerelis, jr., iš Čikagos ir clevelandietė Lilė Gelažytė Naujųjų Metų dieną susituokė Dievo Motinos bažnyčioje, Clevelande. Vestuvėse dalyvavo gausūs būrys giminių ir draugų iš Čikagos, Clevelando ir kt. vietovių. Abu jaunuvedžiai yra veiklūs lietuviškų jaunimo organizacijų nariai.

„Woman's World“, gruodžio mėn. 28 d. laidoje Tamara Soong aprašo Agnė Marcinkevičiūtė, 6 m. mergaitė iš Lietuvos, kuri dabar gyvena ir mokosi Nevadoje pas savo močiutės seserį, Diana Savickas. Agnė iš prigimties paralyžuota (celebral palsy) ir Lietuvoje, nors gyvena mylinčioj šeimoj, būtų turėjusi gyventi vaikų namuose, kai ateis laikas lankyti mokyklą. Aprašytas Dianos gyvenimas pokario Vokietijoje, ir jos poelgis pagelbėti Agnei, tai padėk Agnės mirusiai močiutei Genei, kuri ją (Dianą) prižiūrėjo ir valgydino: Lietuvos Ambasados tarnautoja Angelė Bailey žurnalistei pasakojo, kad anksčiau Lietuvoje komunistų pažiūros ir fiziniai nesveikūs vaikus kenkė jų auklėjimui, bet šiuo metu yra atsiradę naujų mokyklų ir gydytojų, kurie rūpinasi tokiais vaikais kaip Agnė. Agnė (žurnale rašoma Agnes) dabar lanko mokyklą, prižiūrima fizinio terapeuto, bet į Lietuvą grįžti kol kas negalės (jei nenori rizikuoti savo vizos netekimu) — teks laukti, kol tėvai galės ją aplankyti.

DĖMESIO VILNIAUS RADIO TRUMPOMIS BANGOMIS KLAUSYTOJAMS

Šeštadienį, sausio 1 d. Vilniaus radijas pranešė, kad ankstyvesnis radijo vadovybės paskelbtas nutarimas nuo naujų metų **nutraukti** radijo laidas skirtas Kanados ir JAV tautiečiams yra **pakeistas**. Transliacijos bus girdimos ir toliau tuo pačiu, būtent 7150 K.Hz. dažniu kasdien 6 val. vak. Čikagos laiku.

Tuo tarpu programa bus, kaip ir iki šiol, nuo pirmadienio iki penktadienio anglų kalba, o šeštadieniais ir sekmadieniais lietuviškai. Radijo vadovybė Vilniuje yra gavusi daug užsienio lietuvių nusiskundimų, kad jie yra skriaudžiami negirdėdami gimtosios kalbos iš pačios Lietuvos. Atrodo, kad radijo vadovybė yra pasiruošusi keisti dabartines programas ir žinias perduoti lietuviškai. Norint ateities Vilniaus radijo laidas išgirsti lietuvių kalba, radijo klausytojai rašykite tuo reikalu šiuo adresu: Vilniaus Radijas užsieniui, 2674 Vilnius, S. Konarskio 49. Telefonas 562627, Fax 660526.

Bronius Siliūnas

x Bendros Lietuvos — Didž. Britanijos įmonės BALTIC CLIPPER LTD finansų skyriui reikalinga trys darbininkai: išdininko-ės, kompiuterio spec. ir vyr. buhalterio-ės. Kviečiame kreiptis į V. Skruodį, A. Paliulį Kaune tel. 3707-22-8656 arba 3707-201-296 — FAX 3707-223471.

(sk)

„Mergelė, žirgelis, raituželis...“ Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus vaikų kambaryje smagiai leidžia laiką Čikagos Lituanistinės mokyklos mokiniai (šiuo atveju — mokinės): Stefutė Utz, Laura Dainytė ir Eglė Milavickaitė.

Nuotr. Dano Lapkaus

IŠEIVIJOS LITUANISTINIO ŠVIETIMO TYRINĖTOJAS IŠ VILNIAUS

Sausio 8 d., po beveik dviejų mėnesių Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, dr. Kęstutis Pečkus grįžta į savo darbovietę — Vilniaus Pedagoginį universitetą. Čikagoje jis rinko duomenis savo knygai apie išeivijos lietuvių švietimą ir žymiuosius, šiam darbui pasišventusius, žmones. Į LTSC, kur gavo visą išlaikymą svečių mokslininkų bendrabutyje, jis atvyko, padedant Atviros Lietuvos fondui.

Dr. Pečkus Vilniaus Pedagoginiame universitete skaito Lietuvos ir visuotinės pedagogikos istorijos paskaitas. Be kitų mokslinių darbų Lietuvoje jis yra paskelbęs straipsnius apie prof. dr. A. Liaugminą ir prof. dr. A. Paplauską-Ramūną. Keli dr. Pečkaus studentai rašo savo diplominius darbus apie išeivijos pedagogus.

Svečias iš Vilniaus LTSC rinkiniuose rado daug idomių, Lietuvoje dar mažai žinomų, išeivijos švietimo istorijos faktų. Jis susipažino su JAV lituanistinio švietimo sąjūdžio pradžia XIX a. viduryje bei JAV lietuvių Bendruomenės švietimo valdybės ir kitų pastangomis ugdyti išeivijos jaunimo tautinius jausmus, meilę bei pagarbą tėvų gimtinei ir mokslui.

Dr. Pečkus išsamiai susipažino su daugelio švietimo institucijų veikla. LTSC rėmuose veikiančio Pasaulio Lietuvių archyvo rinkiniuose jis rado daug idomios medžiagos apie Pedagoginį Lituanistikos institutą Čikagoje, Bostono ir Čikagos aukštesniasias lituanistines

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktą. 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštą. 10 v.v. - 3 v. p.p., sekmą. 8:30 v.v. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772

(sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

(sk)

x Istorinis popiežiaus vizitas Kaune! Aukštos kokybės, dviejų su puse valandų ilgumo spalvota vaizduojant (VHS) dabar galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., skambinant tel. 312-927-2900 raštu, arba asmeniškai atvykdam į mūsų raštinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Kaina tik \$19.95 ir \$4.50 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredit korteles. Sav. Petras Bernotas.

(sk)

mokyklas, Lemonto Maironio, Čikagos K. Donelaičio, Dariaus-Girėno, Omahos, Los Angeles Šv. Kazimiero, St. Petersburgo Saulės, Vašingtono K. Donelaičio, Philadelphia V. Krėvės ir kitas lituanistines mokyklas. Jis studijavo mokyklų metraščius, laikraščius, įvairių posėdžių protokolus, mokymo programas, vadovėlius ir kitus dalykus.

Dr. Pečkus domėjosi ALVUDO atsiradimu ir jo pedagoginės veiklos momentais. Jis taip pat rinko medžiagą apie išeivijos lituanistiniam švietimui pasišventusius žmones: A. Rugytę, S. Barzduką, V. Liulevičių, P. Maldeikį, I. Malėną, D. Veličką ir kitus. Jis taip pat rado idomos medžiagos apie lituanistines mokyklas Australijoje, Kanadoje, Italijoje ir Vokietijoje.

Tyrinėtojas iš Vilniaus taip pat analizavo LTSC esantį Vokietijos DP stovyklų archyvą; Amberg, Detmoldo, Ingolstadt, Scheinfeldo ir kitų mokyklų istorijas, lietuvių Tremtinių Bendruomenės švietimo valdybos ir skyrių darbą bei pokario Lietuvos jaunimo Vakarų Europoje tautinius polėkius. Vokietijos DP stovyklų archyve rasti dokumentai apie V. Čižiūno, A. Liaugmino, P. Maldeikio ir A. Paplauską-Ramūną pedagoginę veiklą papildys jų biografijas.

Dr. Pečkus surinktą istorinę

Marija Domanskytė uždega žvakutę už Pal. Jurgio Matulaičio misijos ir Pasaulio lietuvių centro Lemonte narius LB Lemonto apylinkės kūčiose gruodžio 17 d.

Nuotr. B. Kronienės

IŠ ARTI IR TOLI

PRANCŪZIJOJE

Jauni lietuviai, atvykę studijuoti, stažuotis ar dirbti, š.m. lapkričio 21 d. susirinko pas kun. J. Petrošių ir aptarė jaunimo sambūrio Prancūzijoje steigimo reikalus. Paryžiuje ir jo apylinkėse šiuo metu mokosi apie 50 lietuvių. Sambūrio pirmininku išrinktas Rolandas Muleika. Jų susirinkimai vyks reguliariai kas mėnesį Ecole des Franch-Bourgeois patalpose — 21, rue Saint Antoine, 75004 Paris. Pirmas susijimas įvyks sausio 23 dieną.

Ugnė Karvelis š.m. spalio 25 d. paskirta Lietuvos atstove prie UNESCO.

Lietuvos maldininkai Liurde. Jean BIGOT iš Le Mans pastangomis š.m. rugpjūčio pabaigoje 72 maldininkų grupė atvyko į Liurdą, kur jiems talkino Denise Berruer-Brusokaitė, gyvenanti La Croix-Avranchin (Manche).

Lietuvių bendruomenės Prancūzijoje darbuotojų suvažiavimas rengiamas 1994 m. sausio 8-9 d. Bus aptarta tolimesnė Pr. l. bendruomenės veikla.

„Les Amis de Milosz“ draugijos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 11 dieną. Pagal O. Milašiaus tekstus gruodžio mėnesį buvo rodomas vaidinimas „Herbe d'hiver, neige d'ete“ Alexandre Dumas teatre Saint-Germain-en-Laye.

Kompozitorius O. Balauskas, Lietuvos ambasadorius Prancūzijoje, ir G. Gapšys š.m. lapkričio 6 d. skaitė paskaitas apie dabartinę lietuvių muziką l'Academie Polonaise centre. Po paskaitų buvo pianistės M. Rubackytės recitalas.

Pianistė Birutė Vainiūnaitė, Vilniaus muzikos akademijos profesorė, š.m. gruodžio 5 d. koncertavo Paryžiaus Saint Merri bažnyčioje.

JAV

Spalio 17 d. Miami lietuvių klube lankėsi ekonomikos mokslų daktaras, Kauno V. D. un-to prorektorius prof. Povilas Zakarevičius, kuris yra pakvies-tas Floridos Atlantic un-teto. Jis papasakojo apie VDU atkūrimą, veiklą ir ateities planus.

Spalio 31 d. Miami, FL. buvo pamaldos už mirusiuosius. Šv. Mišias aukojė ir pamokslą pasakė pranciškonų provinciolas Placidas Barius iš Kennebunkport.

Po pamaldų klubo patalpose pietų metu Virginija Dubauskienė padarė pranešimą apie „Tėvynės sąjungos“ — Lietuvos Konservatorių partijos organizavimą, veiklą ir planus. Į ją įstojo būrys Miami klubo narių ir jos rėmėjai surinko aukų tos partijos suvažiavimui Vilniuje paremti. Svečias, Kauno miesto Tarybos pirm. Vigintas Grinius papasakojo apie Lietuvos ūkinį ir politinį gyvenimą.

Miami Lietuvių klubas liūdi netekęs dviejų savo veiklių ir ilgamečių narių. Spalio 9 mirė klubo direktorius Zigmas Ramanauskas, o lapkričio 22 amžinybėn iškeliavo direktorius, buv. klubo valdybos pirmininkas ir nuolatinis jos darbuotojas Petras Šilas.

St. Petersburgo, FL, Šv. Kazimiero misijos visuotinis narių susirinkimas šaukiamas sausio 4 dieną, antradienį, 2 val.p.p. Lietuvių klube. Bus įvairūs pranešimai, aptarti einamieji reikalai ir papildytas komitetas. Visi kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo kavutė.

LARK Moterų s-gos 76-tos kuopos kalėdinis pobūvis įvyko gruodžio 2 d. Florida Power

salėje. Dalyvavo beveik visos narės, kelios viešnios ir du kunigai: St. Ropolas ir M. Čyvas. Programa buvo įdomi. Pirmu punktu buvo kuopos kapeliono kun. St. Rapolo paskaita, kurioje jis išsamiai ir labai vaizdingai apibūdino dvasinę Kalėdų švenčių ir papročių reikšmę. Po paskaitos kalbėjo Vanda Vaitkevičienė, kuri supažindino susirinkusius su kalėdiniais papročiais ir tradiciniais būrimais. Kuopos pirm. V. Leščinskienė perskaitė raštą, gautą iš Centro valdybos. Pabaigoje visi pabendravo prie užkandžių ir pyragų stalo. Išsiskirstė, viena kitai linkėdamos sveikų, linksmų švenčių.

Boleslovas (Bill) Bielevičius, gyv. Somerdale, NJ, mirė 1993 m. lapkričio 8 d., lankydamas savo dukterį Klaipėdoje. Gimęs 1914 m. Kaune, į JAV atvyko 1950 m. ir apsigyveno New Jersey valstijoje. Į Lietuvą buvo nuvykęs pernai metų spalio 28 d. Karo metu pasitraukęs į Vokietiją, iki emigracijos į JAV gyveno Hannoverioje.

Daytona Beach, FL Lietuvių klubo metinis susirinkimas sausio 9 d., tuoj po lietuviškų pamaldų, vyks parapijos salėje, Ormond Beach. Valdya pateiks metinę veiklos apžvalgą. Po to bus renkama dalis valdybos. Šiuo metu klubui vadovauja Gediminas Lapėnas.

Dr. Jonas Gumbelevičius.

PAGERBTAS LIETUVIS

Kiekvienais metais JAV Karo aviacijos vadovybė išrenka pasižymėjusį gydytoją ir paskelbia tų metų medicinos karininkų „Medical Officer of the Year“. 1993 metais taip buvo pagerbtas plk. dr. Jonas Gumbelevičius, įvertinant jo pastangas aptarnauti bet kurios JAV aviacijos bazės ligoninę, kur reikalingas pediatrikos širdies ligų specialistas.

Šalia tų pareigų dr. Gumbelevičius yra Vyriausio kariuomenės gydytojo (Surgeon General) konsultantas ir pediatrikos profesorius bendrų sveikatos patarimų centre, Washington, DC. Dr. Gumbelevičius taip pat dėsto pediatrikos kardiologiją California universiteto medicinos fakultetuose Davis ir San Francisco miestuose bei vadovauja pediatrikos kardiologijos skyriams Kaiser ligoninėje, Sacramento, CA.

Nepaisant, kad einamos atsakingos pareigos nepalieka daug laisvo laiko, dr. Jonas Gumbelevičius nepamiršta ir lietuviškų reikalų. Vertingų knygų siuntomis padeda Vilniaus universitetui, dosniai remia lietuviškas organizacijas.

Juožas Bričkus

• Jeigu šiuo metu negalite grįžti į Lietuvą, pasiųskite ten bent savo „Draugą“.

Advokatas Gibaitis

6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629

Tel. 1-312-776-8700

Virš 20 metų praktikos
civilinėse ir kriminalinėse bylose